

סיפורי

מעשיות גליון

לשלחן השבת

פרשת ויחי
י"ח טבת שנת תשפ"א
לפ"ק
שנה 1, גליון 2

י"א ע"ז י"ז מוסדות היכל הקודש הרמ"ב

הם בידי לעשות בהם פרצוני. על בן אני מבקש מִמֶּךָ בְּטוֹב שֶׁתִּפְּלֵל שִׁיְהִי לִי בָּנִים. וְהִבְטִיחַ לִּי שִׁיְהִי לִּי בְּאוֹתָהּ שָׁנָה וְלֶדְד. וְהִלֵּךְ לְמִקְוָמוֹ, וַיִּלְדָה הַמֶּלֶכָה בֵּת, וְהִיְתָה אוֹתָהּ הַבֵּת מֶלֶכָה יִפְתָּה־תָּאֵר מְאֹד, וְכִשְׁהִיְתָה בֵּת אַרְבַּע שָׁנִים, הִיְתָה יְכוּלָה כָּל הַחֲכָמוֹת וְלִזְמַר בְּכָלִי שִׁיר, וְהִיְתָה יוֹדַעַת כָּל הַלְשׁוֹנוֹת. וְהָיוּ נוֹסְעִים מְלָכִים מְכֹל הַמְּדִינֹת לְרֹאוֹתָהּ, וְהָיָה שְׂמֵחָה גְדוֹלָה עַל הַמֶּלֶךְ.

אחר כך נכסף המלך מאד שיהיה לו בן, כדי שלא תהיה מסכנת מלכותו לאיש זה, וגזר שוב על היהודים שיתפללו שיהיה לו בן, והיו מבקשים ומחפשים את הצדיק הנ"ל ולא מצאו אותו, כי כבר נפטר. ובקשו עוד ומצאו עוד צדיק גנוז,

<<<

שבת קודש פרשת וירא שנת תשפ"א לפרט קטן ראש הישיבה שליט"א היה בישיבה בווייליאמסבורג; לאחר התפילה ראש הישיבה שליט"א התחיל סיפור חדש מהספורי מעשיות; מעשה ה', מבן מלך שהיה מאבנים טובות.

מספר רבינו הקדוש:

מעשה במלך אחד שלא היו לו בנים, והלך ועסק בדאקטורים, כדי שלא תהיה מלכותו נהפכת לזרים, ולא הועילו לו. וגזר על היהודים שיתפללו בעבורו שיהיו לו בנים. והיו היהודים מבקשים ומחפשים צדיק, כדי שיתפלל ויפעל שיהיו לו בנים, ובקשו ומצאו צדיק גנוז, ואמרו לו שיתפלל שיהיו להמלך בנים, וענה שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך, ושלח המלך פקדו (שקורין אוקאז) אחריו, והביאו אותו להמלך. והתחיל המלך לדבר עמו בטוב: הלא אתה יודע, שהיהודים

ווארט לשלחן שבת

מֵאֲשֶׁר שְׂמֵנָה לְזִמְנוֹ (בְּרֵאשִׁית מ"ט, כ')

אני ש מ ח לשמוע שסיימת לראשונה בחייך 'ששה סדרי משנה'; החיד"א זכרונו לברכה מביא בשם מדרש תלפיות: "אשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנום, ומי שהרבה ללמוד משניות אינו מניחו להפגס ש"ס", כשאדם מגיע לשמים, מגיעים מלאכי חבלה ורוצים למשוך אותו לתוך הגיהנום, והאדם מתחיל לצעוק אל כל הצדיקים, הוא צועק:

"אברהם אבינו תציל אותי, יצחק אבינו תציל אותי, יעקב אבינו תציל אותי", אבל אף אחד לא עונה לו, ולאחר מכן הוא צועק: "ראובן, שמעון, לוי", עד שהוא מגיע לשם של אשר בן יעקב. אשר שואל את האדם האם למדת משניות, ואם עונה 'כן', הוא מכניסו לתוך גן עדן; והחיד"א מסביר עם זה את הפסוק (בראשית מט, כ): "מאשר שמנה לחמו", 'שמנה' אותיות 'משנה', "והוא יתן מעדני מלך", והוא יתן לו גן עדן, רואים מזה את גדולת המשניות. פעם הגיע יהודי לרבינו לשפוך את ליבו, שהוא רוצה להיות יהודי כשר ולא הולך לו, ורבינו אמר לו: "אתה עשה טוב, ועסק בעבודתו באמת, וכשתעסק ותתמיד בעבודתו יתברך אזי הטוב ישאר, והרע ממילא יתבטל" (חיי מוהר"ן, סימן תמו).

עצתו אמונה פרשת בהעלותך, שנת תשע"ז לפרט קטן

אופן שתרצו (כלומר, אתם יכולים לומר את כל סוגי הפירושים בתורות שלי) בתנאי אחד, שלא תזוזו מסעיף אחד קטן של השולחן ערוך", רואים מזה שרבינו גותן רשות לומר את כל הפשטים בספריו.

וראש הישיבה שליט"א נכנס לשיחה נפלאה על 'שלום בית' ואמר: הצדיק רוצה כאן ללמד אותנו, שכשרוצים לזכות לילדים, ילדים בריאים, ילדים כשרים, ילדים שהולכים בדרך התורה - צריך לראות שיהיה שלום בית טוב, לכן הצדיק נתן חצי גביע יין למלך, ואת החצי השני למלכה, כדי ללמד אותם בזה, שכדי לזכות לילדים היסוד הוא - 'שלום בית', לחיות יחד בשותפות, חצי חצי, שאף אחד לא יחזיק את עצמו יותר גדול וחשוב מהשני.

וראש הישיבה שליט"א הסביר בהרחבה: לכל אדם בעולם יש גם מעלות וגם חסרונות, והעבודה של כל בני זוג לחפש תמיד את המעלות של השני ולא את החסרונות ח"ו. הבעל צריך לחפש תמיד את המעלות של אשתו, הדברים שהיא מצטיינת ומוצלחת בהם וכו', וכך גם האישה צריכה תמיד לחפש בבעלה את המעלות שלו, הדברים בהם היא מצטיינת ומוצלחת בזה וכו', אבל על החסרונות שיש לשניהם, צריכים לדעת שהבעל משלים את החסרונות של אשתו, והאישה משלימה את החסרונות של הבעל, ולא עושים עסק מזה. זה יסוד מאוד חשוב, ורק עם היסוד הזה הורים יכולים להצליח עם ילדיהם, אין דבר יותר טוב, ומתנה יותר גדולה, שהורים יכולים להעניק לילדיהם כמו זה שהם מדברים יפה אחד עם השני, הם מעריכים ומחשיבים זה את זה, זה יעזור שהילדים יוכלו לגדול בריאים וכשרים.

וראש הישיבה שליט"א המשיך ואמר: מאוד קשה להורים להבין את המח של הילד שלהם, מכיון שמח של ילד, רחוק אלפי קילומטרים ממח של אדם מבוגר, לכן הורים לא תופסים שהדרך שבה הם מתנהגים בבית, מזיקה לילדים שלהם, אמנם אי אפשר לראות על על הילד מיד מה זה משפיע עליו, אבל האמת היא שילד קולט הכל,

אמר ראש הישיבה שליט"א: רבינו הקדוש אומר לנו פה שבכל דור יש צדיקים, וצריך לחפש אותם - וימצאו אותם, כמו שרבינו אומר כאן: "וְהָיוּ הַיְהוּדִים מְבַקְשִׁים וּמְחַפְּשִׁים צְדִיק, כְּדִי שְׂתִפְּלֵל וְיַפְעֵל שְׂיֵהוּ לוֹ בָּנִים, וּבְקִשׁוֹ וּמִצְאוּ צְדִיק גָּנוּז, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חִזְ"ל (יומא לח:): "אָמַר רַבִּי חֵיִיא בְּרַ אַבָּא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: "רָאָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂצְדִיקִים מוֹעֲטִין עֲמָד וּשְׂתָלֵן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר", הַקַּב"ה הַעֲמִיד צְדִיקִים לְכָל דּוֹר, וּבְכָל דּוֹר יֵשׁ צְדִיק שְׁעוֹזֵר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ, וּמִלְמַד אוֹתָם אֵיךְ אֲפֹשֶׁר לְזַכּוֹת לְיִלְדִים, יִלְדִים שְׂיֵהוּ יְהוּדִים כְּשֵׁרִים. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁהוֹלֵךְ לְצְדִיק - וְהוּא יִזְכֶּה לְיִלְדִים כְּשֵׁרִים.

וְאָמְרוּ לוֹ שְׂיִתֵּן לְהַמְלֶךְ בֵּן, וְאָמַר שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי כָּלֵל. וְהוֹדִיעֵנו לְהַמְלֶךְ, וְאָמַר לוֹ הַמְלֶךְ גַּם-בֵּן כִּנְ"ל: הֲלֹא תִּיהוּדִים בְּיָדֵי וְכוּ', כִּנְ"ל. אָמַר לוֹ הַחֶכֶם (הֵינּוּ זֶה הַצְּדִיק הַנַּ"ל): תּוֹכֵל לַעֲשׂוֹת מַה שְׂאֵצְוָה? אָמַר הַמְלֶךְ: הֵן. אָמַר לוֹ הַחֶכֶם: אֲנִי צָרִיךְ שְׂתִבְיֵא כָּל הַמִּינֵי אֲבָנִים טוֹבוֹת, כִּי כָּל אֶבֶן טוֹב, יֵשׁ לוֹ סִגְלָה אַחֶרֶת, כִּי יֵשׁ אֵצֶל הַמְּלָכִים סֶפֶר שְׂכָתוֹב בּוֹ כָּל מִינֵי הָאֲבָנִים טוֹבוֹת. אָמַר הַמְּלֶךְ: אֲנִי אוֹצִיא חֲצִי מְלָכוֹתֵי כְּדִי שְׂיֵהִיָּה לִי בֵּן. וְהִלֵּךְ וְהִבִּיא לוֹ כָּל מִינֵי הָאֲבָנִים טוֹבוֹת וּלְקַח כּוֹס יַיִן וּנְתַנֵּם לְתוֹכוֹ, וּנְתַן חֲצִי הַכּוֹס לְהַמְּלֶךְ לְשִׂתוֹת וְהַצִּיָּה לְהַמְּלָכָה. וְאָמַר לָהֶם שְׂיֵהִיָּה לָהֶם בֵּן שְׂיֵהִיָּה כְּלוֹ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְיֵהוּ בּוֹ כָּל הַסִּגְלוֹת שֶׁל כָּל הָאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְהִלֵּךְ לְמִקְוָמוֹ. וַיִּלְדָּה בֵּן, וְנִעְשְׂהָ שְׂמִחָה גְּדוֹלָה עַל הַמְּלֶךְ. וְהֵבִין הַנּוֹלָד לֹא הִיָּה מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת. כִּשְׂהִיָּה הַבֵּן בֵּן אַרְבַּע שָׁנִים הִיָּה יְפֵה-הַתָּאֵר מְאֹד וְחֶכֶם גְּדוֹל בְּכָל הַחֲכָמוֹת, וְהִיָּה יוֹדֵעַ כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְהָיוּ נוֹסְעִים מְלָכִים לְרְאוֹתוֹ.

פתח ואמר ראש הישיבה שליט"א: ידוע הסיפור על יהודי שהגיע לרבינו הקדוש עם החידושי תורה שלו שהוא חידש על תורה מליקוטי מוהר"ן, נענה רבינו ואמר: "אתם יכולים לקמט את ספרי באיזה

ואמר בכאב גדול: מי מדבר עוד על מקרה שההורים מערבים את הילדים בויכוח, לדוגמא, האבא אומר: "תעשה ככה" והאמא אומרת: "תעשה ככה", הפוך מהאבא, והאבא מערב את הילד ואומר לו: "תעשה כמו שאני אמרתי..."; שהשם ישמור איזה נזק יכול להיות למח של הילד לכל החיים, כזה ילד שרואה את זה - הוא לא יכול לחשוב ישר, המח שלו נהיה מעורבב ומבולבל, רחמנא לצלן.

'שלום בית' - זה היסוד הכי חשוב בחינוך, את זה אמר הצדיק למלך שביקש ממנו שהוא רוצה שיהיה לו ילד, שהוא יתחלק עם המלכה חצי חצי, כלומר, שהם יחיו בשלום בIODעם שהם שני שותפים שווים, אי אפשר להתגאות אחד על השני.

לאחר מכן ראש הישיבה שליט"א נכנס לשיחה בעניין 'שלום בית' ואמר: מאוד חשוב לדעת מה הדברים החשובים ומה לא כל כך חשוב בחיים, וראש הישיבה שליט"א הסביר עם משל, מגיע אחד למולך ורוצה לחבוט בך בעין, מה תעשה? תניח את היד על העינים כדי להישמר, הרי אתה תקבל את המכה ביד, אבל עדיין אתה מעדיף לקבל את המכה ביד מאשר לקבל את המכה בעינים ולאבד את הראיה, השם ישמרנו; אותו הדבר ב'שלום בית', אברך צריך תמיד לשים לנגד עינו מה הדבר שהכי חשוב לו - 'שלום בית', זה הכי חשוב וזה קודם להכל.

לכן כשקורה לאדם לא עלינו בעיה בעסק שלו, העסק לא הולך כמו שצריך וכדומה, הוא עדיין צריך לאחוז ראש ולזכור שהבית יותר חשוב מהעסק, אתה לא יכול להישאר יותר שעות בעסק, לתוך הלילה, כשזה בא על חשבון האישה, כשאשתך מבקשת ממך: 'בוא הביתה, אני קורסת, תעזור לי עם הילדים', תלך הביתה, אל תחשוב שאם תישאר עד יותר מאוחר העסק יעמוד על הרגלים וכו', מכיוון שאתה תאבד את אשתך, היא כבר מתמוטטת, העיניים הרי יותר חשובות מהידים, ואותו דבר שלום בית, חשוב יותר מכל מה שרק יהיה.

וזה אחר כך יחריב אותו רחמנא לצלן; ילדים שרואים בבית איך שההורים רבים, אפילו לא מריבות רציניות רק סתם וויכוחים, או שלא מעריכים אחד את השני וכדומה - אז הם נבהלים ומרגישים אבודים, המח שלהם לא יכול להכיל את זה, הם נופלים לפחדים, דמיונות וכו', וכו', רחמנא לצלן, רחמנא לשיזבן.

וראש הישיבה שליט"א סיפר: אברך סיפר לי שבהיותו ילד, היה עומד כל לילה ליד החדר שינה של הוריו, רועד מפחד כל הלילה מה הולך לקרות עוד מעט עם ההורים שלו, הוא היה מקשיב לצעקות ולוויכוחים שבקעו מהחדר שלהם, והוא התהלך עם פחדים ודמיונות גוראים בראש, מה הולך להיות בדקות הקרובות: 'ההורים שלי יפרדו או יתגרשו רחמנא ליצלן, או שאימי תברח מהבית וכו' וכו'.

לכן הורים צריכים לעשות הכל שבעולם, לעשות כל מה שרק שייך כדי שתשרה רוח של שלווה ושלום בבית מכיון שברגע שילד נופל לפחדים וכו' כמעט בלתי אפשרי להוציא אותו מזה ושיגדל בריא, אלא אם הקב"ה עזר ויש מנהל או מלמד מיוחד, שיוכל להיכנס למח של הילד, ולגלות מה עובר על הילד, המחשבות והרגשות שלו וכו' - אז אולי הוא יכול להתרפא.

והמשיך ראש הישיבה שליט"א ואמר: אפילו שקורה שיש טענות צודקות על בן הזוג, לדוגמא, האמא צועקת מידי הרבה על הילדים או שמביישת אותם וכדומה - גם אז אי אפשר להגן עליהם בפניהם, בפני הילדים אבא ואמא תמיד צודקים, אפילו כשאחד ההורים לא מתייחס נכון לילדים עדיין צריכים לומר לילדים: "צריך לשמוע בקול אמא", צריך לשמוע בקול אבא", אלא מה כן? לאחר מכן כשהילדים ישנים, נכנסים לחדר או יוצאים לטייל ומשוחחים, 'מדוע את לא מדברת יפה לילדים...?' 'מדוע עשית את זה...?' 'מדוע אמרת את זה...?' 'מדוע ביישת...?'; אבל בפני הילדים ההורים צודקים במאה אחוז.

וראש הישיבה שליט"א המשיך ודיבר באריכות על הנזק שבמריבות בין ההורים בפני הילדים,

זהו 'חכמת החיים' - לזכור מה הדבר החשוב ומה לא כל כך חשוב וראש הישיבה שליט"א הביא עוד דוגמה לזכור לעיל, כשהאישה צועקת מידי הרבה על הילדים וכדומה, אומר ראש הישיבה שליט"א: אם אתה תגן על הילדים בפניהם, באמת תציל את הילדים, אבל איבדת את כל הבית שלך, את אשתך שהיא החשובה מכל, עדיף שתקבל את המכה ביד, שאשתך תגמור להתפרץ על הילדים, ואחר כך תסביר לה ותרגיע אותה שאי אפשר

להתנהג כך לילדים וכו', אבל בפני הילדים אתה לא יכול לעשות את זה, משום שאז תאבד את העין שלך, אשתך - שהיא יותר חשובה.

יעזור לנו הקב"ה שנמצא את הצדיק, את רבינו הקדוש, ונשמע בקולו, ונזכה לחיים טובים וילדים טובים שיתנהגו בדרך התורה, אמן.

(ספורי מעשיות, מעשה ה', מבן מלך שהיה מאבנים טובות, חלק א', נלמד בשבת קודש פרשת וירא שנת תשפ"א לפרט קטן, בבית המדרש היכל הקודש בויליאמסבורג)

וַיִּשֶׁם אֶת אֶפְרַיִם לְפָנַי מְנַשֶּׁה. יעקב אבינו הניח את יד ימין כדי לברך את אפרים ראשון, וכשיוסף הראה לו שמנשה הוא הגדול, הבכור, יעקב אבינו ענה לו "אני יודע מזה, אבל אף על פי כן אני רוצה לברך קודם את אפרים,

מוהרא"ש זכרונו לברכה הסביר זאת (תוך הנחל ליל שבת קודש ויחי תשס"ה) כפי שרואים מרבינו (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן צז) שיש שני עניינים בעבודת השי"ת, מצד אחד 'סור מרע' - להתרחק מהרע ולא לחטוא, ומצד שני, 'ועשה טוב' - לעשות טוב ולהרבות במצוות ומעשים טובים.

וזה מרומז בשמות הבנים של יוסף, 'מנשה' זה לשון שיכחה, כמו שכתוב בפסוק (בראשית מא, נא) כי נשני אלקים את כל עמלי, זה מדבר על לשכוח מהרע, וצריכים להפסיק לעשות רע, ו'אפרים' מלשון להרבות, וזה בא לומר שצריך להרבות

במצוות ומעשים טובים. במצוות ומעשים טובים. צריכים את שני העניינים,

היו חילוקי דעות בין צדיקים קדושים מה קודם למה, ה'בעלי מוסר' אחזו שקודם כל מגיע 'סור מרע', ורק אחר כך אפשר להתחיל עם הטוב.

לעומתם 'תלמידי הבעל שם טוב הקדוש' אחזו הפוך, שאם יתחילו עם 'סור מרע', יעבדו להגיע לשלמות, וזה יקח הרבה זמן, ואף פעם לא יגיעו לעבוד על 'ועשה טוב', לכן צריך להתחיל לראות לתפוס כמה שיותר דברים טובים, עוד מצווה עוד מעשה טוב, והכח של המצוות הקדושות יעזור שנפסיק לעשות רע.

כמו שאחד נמצא בבית חשוך, וכמה שהוא ינסה לדחות את החושך הוא לא יצליח שיפסק החושך, אבל ברגע שהוא ידליק נר קטן מיד יהיה אור, אותו דבר, על ידי זה שמדליקים את הנר, מקיימים הרבה מצוות, לומדים ומתפללים אוטומטית החושך

מסתלק, והסור מרע כבר נעשה ממילא. וזה ההסבר בפסוק, יוסף שעמד בנסיונות הקשים במצרים, אחז שצריך קודם להתאמץ ולעזוב את הרע, ולכן הוא העמיד את מנשה בצד ימין, אולם יעקב אבינו כבר ידע שיגיע גלות קשה ומרה, עם הרבה נסיונות, והניח על אפרים את יד ימין, להראות שהדרך הטובה היא לחטוף כמה שיותר מעשים טובים שאפשר, והרע ממילא כבר יפול.

אבא אומר הדרכה לבנו, אני רוצה להגיד לך בני היקר, את זה תעשה, תעשה הרבה מצוות, תלמד הרבה תורה, וזה יאיר לך את החיים.

(דרשה מראש הישיבה שליט"א בסעודת בר מצווה של בנו הבחור שמעון נרו יאיר, יום שני פרשת ויחי, שנת תשפ"א לפרט קטן)